

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **L. K.**, zastoupena Mgr. Milošem Ráboněm, advokátem se sídlem Brno, Pekařská 403/12, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2014, č. j. OAM-12/ZA-ZA15-ZA15-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 16. 12. 2014, č. j. 41 Az 2/2014 – 51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Miloši Ráboňovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 6.800 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady tohoto zastoupení nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 2. 2014, č. j. OAM-12/ZA-ZA15-ZA15-2014, zastavil řízení o žádosti žalobkyně (dále „stěžovatelka“) o udělení mezinárodní ochrany, neboť tato žádost je nepřipustná podle § 10a písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., zákon o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“). Zároveň rozhodl, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu

příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států [dále „nařízení (EU) č. 604/2013“] je Slovenská republika.

Rozhodnutí žalovaného napadla stěžovatelka žalobou u Krajského soudu v Brně (dále „krajský soud“). Krajský soud žalobu stěžovatelky zamítl shora označeným rozsudkem, ve kterém zdůraznil, že předmětem soudního přezkumu v posuzované věci byla otázka příslušnosti členského státu Evropské unie k posouzení stěžovatelčiny žádosti o mezinárodní ochranu. Mezi stranami nebylo sporu o tom, že podle kritéria stanoveného čl. 12 odst. 2 nařízení (EU) č. 604/2013 je příslušným státem Slovenská republika. Stěžovatelka podle údajů ve správním spisu byla držitelkou schengenského víza vydaného Slovenskou republikou a Slovenská republika svoji příslušnost k posouzení žádosti o azyl rovněž uznala. Spor spočíval v otázce, zda v daném případě byly dány podmínky pro aplikaci čl. 17 odst. 1 nařízení (EU) č. 604/2013, které umožňuje členským státům, aby se odchýlily od čl. 3 odst. 1 citovaného nařízení rozhodly posoudit žádost o mezinárodní ochranu podanou příslušníkem třetí země i pokud podle obecných kritérií stanovených nařízením nejsou k posouzení žádosti příslušné.

Krajský soud dospěl k závěru, že aplikace tohoto ustanovení je zcela na uvážení členského státu. Z bodu 17 preambule nařízení (EU) č. 604/2013 lze dovodit, že možnost odchýlit se od kritérií příslušnosti stanovených nařízením se předpokládá zejména z humanitárních důvodů nebo důvodů solidarity. Tvzení stěžovatelky, že nevěděla o obstarání slovenského víza ani tvrzení, že důvody své žádosti již dříve objasnila pracovníkovi českého velvyslanectví na Ukrajině, rozhodně nejsou relevantními důvody pro uplatnění tohoto diskrečního ustanovení. Případná není ani argumentace stěžovatelky, že se v České republice cítí bezpečněji než na Slovensku.

Stěžovatelka napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností, ve které navrhla zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci soudu k dalšímu řízení. Důvod kasační stížnosti stěžovatelka označila formálním odkazem na § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), nicméně uváděná tvrzení jsou podřaditelná pod důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Stěžovatelka namítá, že krajský soud ve svém rozsudku opomenul posoudit její situaci také podle druhého odstavce čl. 17 nařízení (EU) č. 604/2013 a nesprávně se zabýval pouze aplikací prvního odstavce tohoto ustanovení. Pro aplikaci čl. 17 odst. 2 citovaného nařízení jsou dle stěžovatelky dány humanitární důvody. Stěžovatelka žila a vlastnila byt v Donbaské oblasti, kde nyní probíhá ozbrojený konflikt. Byt jí byl zabaven. Zároveň v rámci konfliktu byl zabit nebo zadržen její syn. Tvrdila rovněž, že krajský soud se nevypořádal s její námitkou, že nevěděla, že jí bylo obstaráno vízum Slovenskou republikou. Je zřejmé, že měla od počátku zájem požádat o udělení víza v České republice, neboť jednala se zaměstnanci českého velvyslanectví.

Žalovaný se ke kasační stížnosti stěžovatelky vyjádřil podáním ze dne 14. 5. 2015. K možnosti aplikace čl. 17 odst. 2 nařízení (EU) č. 604/2013 uvedl, proč na případ stěžovatelky vůbec nedopadá. Zároveň se žalovaný vyjádřil k aplikaci diskrečního oprávnění podle čl. 17 odst. 1 nařízení (EU) č. 604/2013.

K vyjádření žalovaného podala stěžovatelka repliku. Uvedla, že v jejím případě jsou

dány závažné důvody humanitárního charakteru, vyžadující převzetí řízení o azylu do jurisdikce České republiky, kde stěžovatelka podala žádost o azyl. Pokud se žalovaný a krajský soud nezabývaly otázkou, zda existuje důvod pro převzetí věci do jurisdikce České republiky, jsou jejich rozhodnutí nepřezkoumatelná. Stěžovatelka se též ohradila proti konstatování žalovaného v jeho vyjádření, že rozhodnutí členského státu podle čl. 17 odst. 1 nařízení (EU) č. 604/2013 není vynutitelné ani soudní cestou.

Nejvyšší správní soud nejprve ověřil splnění podmínek řízení a konstatoval, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podala včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje přípustný důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. V řízení o kasační stížnosti je stěžovatelka zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Kasační stížnost byla podána ve věci mezinárodní ochrany, proto se Nejvyšší správní soud zabýval (ve smyslu ust. § 104a s. ř. s.) především otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Otázkou vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního se Nejvyšší správní soud důkladně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí NSS jsou přístupná na www.nssoud.cz). O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud však není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné.

Při úvaze, zda je namístě kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost dle § 104a odst. 1 s. ř. s. tento soud nepřehlédl, že judikatorně dosud důsledně neřešil problematiku aplikace čl. 17 odst. 2 nařízení (EU) č. 604/2013. Vzhledem k tomu posoudil kasační stížnost věcně.

Nejvyšší správní soud aprobuje správný závěr krajského soudu, že pro aplikaci čl. 17 odst. 2 nařízení (EU) č. 604/2013 v nyní posuzované věci nebyl důvod, neboť uvedené ustanovení na případ stěžovatelky skutečně vůbec nedopadá. Podle tohoto ustanovení totiž členský stát, ve kterém je požádáno o mezinárodní ochranu a který vede řízení o určení příslušného členského státu, nebo příslušný členský stát může kdykoli před vydáním prvního rozhodnutí ve věci samé požadovat od jiného členského státu, aby žadatele převzal z humanitárních důvodů, které vyplývají zejména z rodinných nebo kulturních důvodů, s cílem sloučit i jiné členy rodiny, i když tento členský stát není k řízení obecně příslušný podle kritérií nařízení.

Stěžovatelka podala žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany v České republice a ustanovení čl. 17 odst. 2 nařízení by se tedy uplatnilo z pohledu České republiky pouze tehdy, pokud by Česká republika měla v úmyslu požádat jiný členský stát Evropské unie, aby případ převzal. Tak tomu ovšem není a ostatně sama stěžovatelka se naopak od začátku správního řízení snažila docílit toho, aby řízení o její žádosti o azyl probíhalo v České republice. Tomu nasvědčuje i její argumentace v žalobě. Příslušným členským státem pro posouzení žádosti stěžovatelky je podle obecného pravidla Slovenská republika, která neuplatnila své právo požadovat od jiného členského státu převzetí řízení o návrhu. Slovenská republika naopak svou příslušnost k řízení o žádosti stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany výslovně uznala.

Postup podle čl. 17 odst. 1 nařízení (EU) č. 604/2013 představuje výjimku z aplikace obecného principu určení příslušnosti k řízení o žádosti o mezinárodní ochranu dle čl. 3 odst. 1 nařízení, jak již správně konstatoval krajský soud. A pro takový postup podmínky splněny nebyly. Stěžovatelka nepochybně uvedla skutečnosti významné pro posouzení existence azylových důvodů, nicméně není jasné, co by mělo bránit jejich důkladnému posouzení ve Slovenské republice. Taktéž argumentace stěžovatelky ohledně aplikace čl. 17 odst. 2 nařízení (EU) č. 604/2013 by mohla být uplatněna ve Slovenské republice v tam vedeném řízení o poskytnutí mezinárodní ochrany, když takový postup v České republice není v současné době možný, pokud by Slovenská republika usoudila, že určité okolnosti takový postup vyžadují a umožňují.

To, co žalobkyně uváděla ve správním řízení jako důvod pro posouzení její žádosti o mezinárodní ochranu podle čl. 17 odst. 1 nařízení (EU) č. 604/2013, žalovaný hodnotil srozumitelně na straně 3 svého rozhodnutí. S tímto hodnocením se ztotožnil i krajský soud a také Nejvyšší správní soud konstatuje, že se jedná o důvody z hlediska posouzení výjimky z principu posuzování příslušnosti k řízení bezvýznamné, nezpůsobivé zpochybnit důkladné posouzení věci Slovenskou republikou [meritorně nebo případně i podle čl. 17 odst. 2 nařízení (EU) č. 604/2013]. Nelze přitom přehlédnout, že závěry krajského soudu v dané otázce stěžovatelka v kasační stížnosti nijak nezpochybnila. Výklad nařízení (EU) č. 604/2013 je jasný, nevzbuzuje žádné pochybnosti a veškeré relevantní okolnosti věci byly již důkladně posouzeny ve správním řízení i v řízení před krajským soudem. Kasační stížnost nepřináší žádnou novou argumentaci kromě té, která je pro posouzení věci irelevantní.

Relevantní pro posouzení stížnostních námitek není ani polemika stěžovatelky s názorem žalovaného, uvedeným ve vyjádření ke kasační stížnosti, že rozhodnutí

členského státu podle čl. 17 odst. 1 nařízení (EU) č. 604/2013 není vynutitelné ani soudní cestou, neboť námitky k uplatnění tohoto ustanovení nařízení nesměřovaly.

Nejvyšší správní soud závěrem konstatuje, že žádná z námitek kasační stížnosti neobstojí. Proto kasační stížnost zamítl dle § 110 odst. 1, věta druhá s. ř. s.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení úspěšná a právo na náhradu nákladů jí proto nepřísluší, žalovanému žádné náklady, nad rámec jeho úřední činnosti, nevznikly.

Stěžovatelce byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2015, č. j. 3 Azs 15/2015 – 24, ustanoven zástupce pro řízení o kasační stížnosti advokát Mgr. Miloš Ráboň. Tento zástupce stěžovatelky požaduje odměnu za tři úkony právní služby: 18. 3. 2015 převzetí a příprava zastoupení, 30. 3. 2015 prostudování spisu, 8. 4. 2015 písemné podání ve věci samé. Celkově ustanovený zástupce stěžovatelky požaduje odměnu ve výši 8.344 Kč. Podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 sb., (dále „advokátní tarif“) se za úkon právní služby považuje první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem. V projednávané věci ustanovený zástupce stěžovatelky první poradu s klientkou nedoložil. Nejvyšší správní proto (i s ohledem na to, že stěžovatelka se nachází v uprchlickém zařízení mimo Českou republiku) považoval za přípravu a převzetí zastoupení až studium spisu dne 30. 3. 2015, které nahradilo první poradu s klientkou (obdobně postupoval Nejvyšší správní soud při určení odměny ustanoveného zástupce například též v usnesení ze dne 4. 12. 2007, č. j. 9 Azs 145/2007 – 53). Doplnění kasační stížnosti považoval Nejvyšší správní soud za úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Zástupce stěžovatelky nesdělil, že by byl plátcem DPH a nevyplývá to ani z obsahu spisu, takže odměna za zastupování náleží ustanovenému zástupci stěžovatelky za dva úkony právní služby po 3.100 Kč, dále náhrada hotových výdajů 2 x 300 Kč, celkem 6.800 Kč (srov. § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5, § 6 odst. 1 a § 13 odst. 3 advokátního tarifu).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. července 2015

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu